

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/40069,Interdyscyplinarna-konferencja-naukowa-Wojewodztwo-poznanskie-w-latach-1945-1950-.html>
01.03.2026, 06:49

Strona znajduje się w archiwum.

Interdyscyplinarna konferencja naukowa „Województwo poznańskie w latach 1945-1950” – Poznań, 18-19 października 2017

Podsumowano życie regionu w okresie po zakończeniu II wojny światowej

18.10.2017

Otwarcie konferencji, od lewej: dr hab. prof. UAM Przemysław Matusik, przemawia dr hab. prof. UZ Robert Skobelski, dr hab. Rafał Reczek

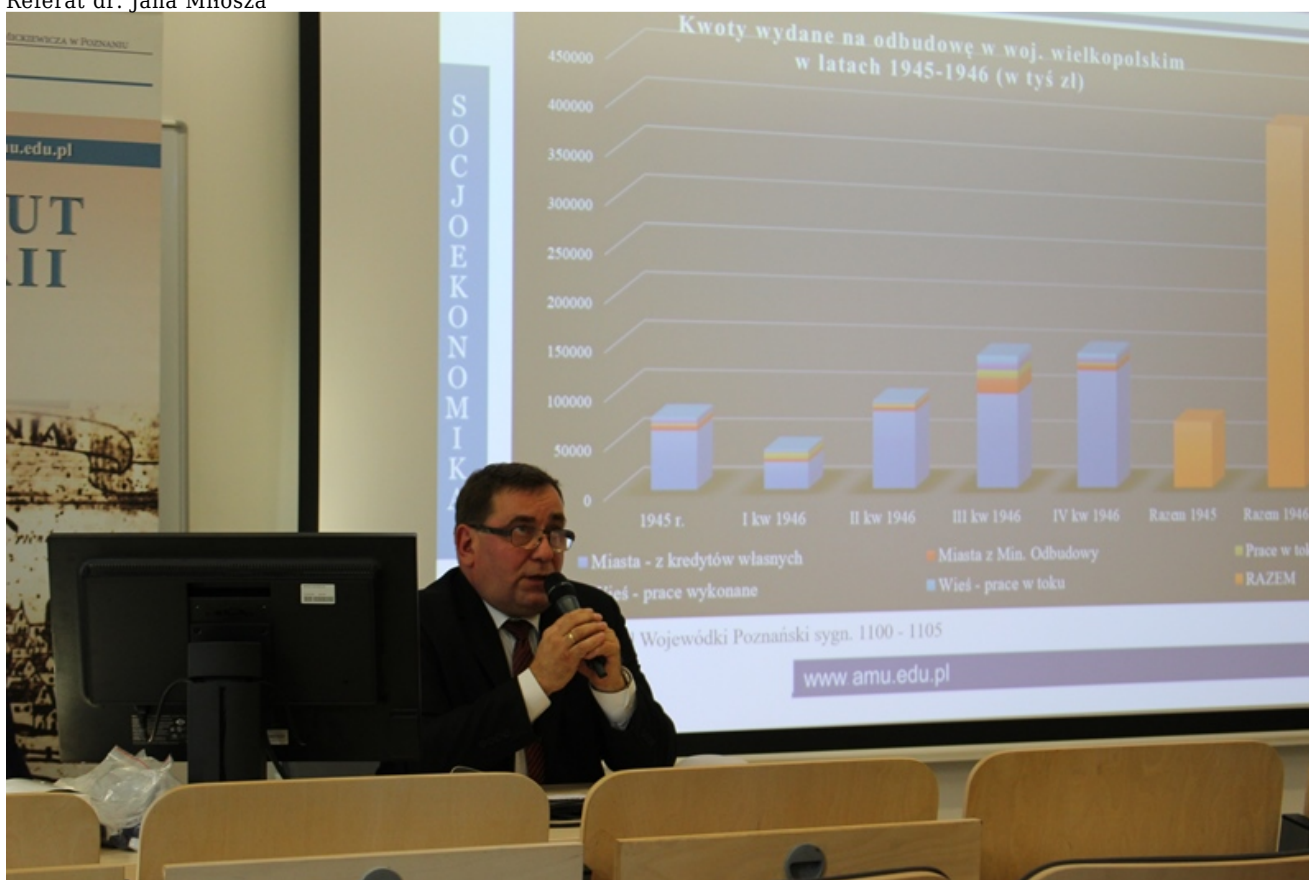
Otwarcie konferencji, od lewej: dr hab. prof. UZ Robert Skobelski, przemawia dr hab. prof. UAM Przemysław Matusik, dr hab. Rafał Reczek

Otwarcie konferencji, od lewej: dr hab. prof. UZ Robert Skobelski, dr hab. prof. UAM Przemysław Matusik, przemawia dr hab. Rafał Reczek

Referat dr. Jana Miłosza

Referat dr. Jana Miłosza

Referat dr. hab. prof. UAM Tadeusza Janickiego

Referat dr. hab. prof. UAM Tadeusza Janickiego

Uczestnicy pierwszej sesji

Uczestnicy pierwszej sesji

Dyskusja, pytanie zadaje prof. UAM Konrad Białecki

Dyskusja, odpowiada dr Jan Miłosz

Dyskusja, pytanie zadaje dr hab. prof. UZ Robert Skobelski

Dyskusja, odpowiada dr Rafał Kościański

Referat dr hab. Elżbiety Wojcieszek

Referat dr. hab. prof. UAM Konrada Białeckiego

Referat dr. Przemysława Bartkowiaka

Referat dr. Rafała Leśkiewicza

Dyskusja, głos zabiera Piotr Orzechowski z OBEN IPN Poznań

Dyskusja, głos zabiera dr Jan Miłosz

18 października 2017 sala prof. Józefa Kostrzewskiego (parter)

9.30 otwarcie konferencji:

9.45–10.15 prof. Stanisław Jankowiak, Województwo poznańskie w nowej rzeczywistości politycznej.

10.15–10.40 dr Jan Miłosz, Najważniejsze przemiany struktury ekonomicznej Wielkopolski w pierwszych latach po II wojnie światowej.

10.40–11.00 dr hab. Tadeusz Janicki, prof. UAM, Wieś w województwie poznańskim 1945–1950.

11.00–11.25 dr Rafał Kościński, Powstanie aparatu bezpieczeństwa w woj. poznańskim w 1945 r

11.25–11.40 Dyskusja

11.40–12.00 Przerwa

12.00–12.20 Piotr Orzechowski, Polskie Stronnictwo Ludowe w Poznaniu 1945–1947. Wybrane zagadnienia.

12.20–12.40 Marcin Jurek, Kształtowanie się struktur PPR w Poznaniu.

12.40–13.00 dr Rafał Sierchuta, Środowiska narodowe w drugiej połowie lat czterdziestych w Wielkopolsce.

13.00–13.20 dr Bartosz Kuświk, Związek Harcerstwa Polskiego w województwie poznańskim 1945–1950.

13.20–13.30 Dyskusja

13.30–14.20 Przerwa

14.20–14.40 dr Zbigniew Bereszyński, Podziemna Armia Skautowska w Gnieźnie w latach 1948 – 1951.

14.40–15.00 dr hab. Waldemar Handke, prof. PK, Sowiet w województwie poznańskim w pierwszym okresie po II wojnie światowej.

15.00–15.20 dr hab. Rafał Reczek, Kształtowanie się władzy komunistycznej w środowiskach lokalnych na przykładzie Grodziska Wielkopolskiego w latach 1945–1948.

15.20–15.40 dr Katarzyna Florczyk, Powojenna szkoła we wspomnieniach uczennic Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Kludy Potockiej w Poznaniu.

15.40–15.50 Dyskusja

15.50–16.10 Przerwa

16.10–16.30 dr Robert Kolasa, Sytuacja ludności niemieckiej w Pile w latach 1945–1946.

16.30–16.50 dr hab. Elżbieta Wojcieszek, Rola Kościoła katolickiego w zasiedlaniu zachodnich rubieży województwa poznańskiego.

16.50–17.10 dr hab. Konrad Bialecki, prof. UAM, Przemiany w sytuacji wyznaniowej w Wielkopolsce w latach 1945–1950.

17.10–17.30 Marcin Tunak, Partie robotnicze wobec duchowieństwa archidiecezji poznańskiej w latach 1945–1950.

17.30–17.50 Dyskusja i zakończenie pierwszego dnia obrad

19 października 2017 sala prof. Józefa Kostrzewskiego (parter)

9.30–9.50 dr Przemysław Bartkowiak, Kształtowanie i funkcjonowanie polskiej administracji od zakończenia II wojny światowej do momentu powstania Ekspozytury Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego w Gorzowie Wielkopolskim (1946 roku) oraz etapy zasiadania Ziemi Lubuskiej do 1950 r.

9.50–10.10 dr Hanna Kurowska, Procesy demograficzne w zachodniej części województwa poznańskiego w latach 1945–1950.

10.10–10.30 dr hab. Daniel Koteluk, „Komu Soso zrobił kuku”. Ruch ludowy w województwie poznańskim w latach 1945–1950.

10.30–10.50 dr Arkadiusz Ślabig, Ukraińcy w województwie poznańskim w latach 1947–1950 na tle polityki narodowościowej władz Polski Ludowej.

10.50–11.00 Dyskusja

11.00–11.20 Przerwa

11.20–11.40 dr Rafał Leśkiewicz, Sądownictwo wojskowe w Wielkopolsce (1945 –1956) jako narzędzie komunistycznego aparatu represji.

11.40–12.00 Paweł Sztama, Wydział Śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Poznaniu wobec społeczeństwa wielkopolskiego w latach 1945–1954.

12.00–12.20 Michał Trojanowski, Województwo poznańskie w ochronie lubuskiego odcinka granicy państwowej w latach 1945–1950.

12.20–12.40 dr Mieczysław Kopeć, Przemiany gospodarczo–społeczne w Poznańskim w świetle dokumentów sądów w Wolsztynie lat 1945–1950.

12.40–12.55 Dyskusja

12.55–13.10 Przerwa

13.10–13.30 dr hab. Radosław Domke, prof. UZ, Prasa lubuska w latach 1945–1950.

13.30–13.50 dr Renata Knyspel-Kopeć, Międzynarodowe Targi Poznańskie w latach 1947– 1950 jako wizytówka odradzającej się Polski w świetle prasy krajowej.

13.50–14.10 dr Małgorzata Szymczak, Aktywizacja zawodowa kobiet na łamach wielkopolskiej i lubuskiej prasy lokalnej w latach 1945–1950.

14.10 – 14.20 Dyskusja

14.20 – 14.30 Przerwa

14.30–14.50 dr Karol Siemaszko, Przepiękne odstępstwa od narodowości polskiej w okresie II wojny światowej w świetle orzecznictwa Sądu Okręgowego w Zielonej Górze oraz Sądu Okręgowego w Gorzowie w latach 1946–1950.

14.50–15.10 dr hab. Marcell Tureczek, W kręgu dyskusji nad wyodrębnianiem się Ziemi Lubuskiej jako niezależnego regionu (1945–1950).

15.10–15.30 Anna Hekert, Polityka władz państwowych wobec przemysłu. Przypadek poznańskiej fabryki Chemiczno-Farmaceutycznej PEBECO.

15.30–15.45 Dyskusja i zakończenie konferencji

Program konferencji

Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Poznaniu wraz z Instytutem Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Instytutem Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego zorganizowało interdyscyplinarną konferencję naukową „Województwo poznańskie w latach 1945-1950”, która odbywa się 18 i 19 października 2017 r. w Poznaniu.

Konferencję, którą gości Instytut Historii UAM, otworzyli przedstawiciele organizatorów: Dyrektor Instytutu Historii UZ dr hab. prof. UZ Robert Skobelski, Dyrektor poznańskiego oddziału IPN dr hab. Rafał Reczek oraz – w imieniu prof. dr. hab. Józefa Dobosza, Dyrektora Instytutu Historii UAM – zastępca dyrektora dr hab. prof. UAM Przemysław Matusik.

Wprowadzający wykład na temat nowej rzeczywistości politycznej, w jakiej znalazło się województwo poznańskie po wojnie, wygłosił prof. dr hab. Stanisław Jankowiak – Kierownik Zakładu Najnowszej Historii Polski IH UAM. Następnie wystąpił dr Jan Miłosz reprezentujący Zakład Historii Gospodarczej IH UAM. W swoim referacie skupił się na przemianach ekonomicznych, jakie zachodziły na terenie Wielkopolski tuż po II wojnie światowej. Trzecim prelegentem był dr hab. prof. UAM Tadeusz Janicki, Kierownik Zakładu Historii Gospodarczej IH UAM, który referował powojenną sytuację wsi województwa poznańskiego, z zaznaczaniem różnic między Wielkopolską i Ziemią Lubuską. Wykładem, który zamknął pierwszą sesję, było wystąpienie dr. Rafała Kościńskiego, Naczelnika Oddziałowego Archiwum IPN w Poznaniu, który przybliżył początki działania aparatu bezpieczeństwa na terenie województwa.

Referaty wywołały zainteresowanie wśród uczestników konferencji i pierwsza część wystąpień

zakończyła się pytaniami, które padły ze strony dr. hab. prof. UZ Roberta Skobelskiego, dr. hab. prof. UAM Konrada Białeckiego oraz Marcina Jurka z Oddziałowego Biura Lustracyjnego w Poznaniu.

Drugi dzień wystąpień podobnie cieszył się zainteresowaniem zgromadzonej publiczności. Naukowcy reprezentujący różne instytucje chętnie zabierali głos w dyskusji, dopytując referentów o interesujące ich kwestie.

Choć powojenne dzieje Polski doczekały się już dość okazałej literatury przedmiotu, to jednak nie sposób nie zauważyć, że pewne obszary badawcze wymagają nadal znaczącego pogłębienia. Jednym z nich jest historia regionalna, rozumiana nie tylko jako suma skrupulatnie odtworzonych faktów, ale również, a może nawet przede wszystkim, jako próba zrekonstruowania całościowego obrazu życia mieszkańców przy jednoczesnym ukazaniu najważniejszych procesów społecznych, politycznych i gospodarczych zachodzących w regionie.

W takim ujęciu na uwagę zasługuje również analiza interakcji badanego obszaru z innymi jednostkami terytorialnymi, a także z centralnym aparatem władzy. Postulowane badania wymagają przyjęcia formuły interdyscyplinarności, a zatem zaproszenia do zespołu nie tylko historyków, ale również specjalistów z takich dziedzin jak: socjologia, kulturoznawstwo, etnologia, ekonomia czy politologia. Efektem końcowym tak szeroko zakrojonego projektu powinno być zestawienie wyników badań dotyczących różnych regionów naszego kraju i na ich podstawie wyciągnięcie pewnych wniosków ogólnych dotyczących poszczególnych sfer życia, tak publicznego jak i prywatnego obywateli.

Kierując się powyższymi przesłankami Oddziałowe Biuro Badań Historycznych poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej i Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza postanowiły zainicjować projekt „Wielkopolska w latach 1945-1956”, mający na celu zrekonstruowanie wielorakich aspektów życia regionu w okresie pomiędzy 1945 a 1956 rokiem. Pierwszą inicjatywą w tym zakresie jest planowana na 18-19 października 2017 roku konferencja naukowa „Województwo Poznańskie w latach 1945-1950” (jej współorganizatorem jest również Uniwersytet Zielonogórski), do udziału w której zaproszono zarówno badaczy mogących zaprezentować referaty dotyczące aktualnego stanu badań, jak i tych, którzy chcieliby uzupełnić dotychczasowy stan badań o nowe ustalenia dotyczące tytułowego zagadnienia.

Obrady będą się odbywały w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (ul. Umultowska 89d) w sali im. prof. Józefa Kostrzewskiego.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)